

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

25 травня 2024 року

Київ

№ 61

**Про внесення змін до деяких нормативно-правових
актів Національного банку України**

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 21, 40, 42 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, статей 12, 24, 25, 32, 37 Закону України “Про кредитні спілки”, статей 10, 18, 27, 114 Закону України “Про страхування”, статей 10, 15 Закону України “Про платіжні послуги”, з метою вдосконалення регулювання діяльності з надання фінансових послуг Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Унести до постанови Правління Національного банку України від 29 грудня 2023 року № 199 “Про затвердження Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг” такі зміни:

1) у пункті 11:

пункт після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту:

“Національний банк у разі переоформлення ліцензій на торгівлю валютними цінностями на ліцензії на здійснення валютних операцій в частині торгівлі валютними цінностями в готівковій формі виключає відомості про ліцензію особи, яка має статус платіжної установи (включаючи відомості про таку особу) з Державного реєстру фінансових установ та про ліцензію оператора поштового зв'язку (включаючи відомості про особу) з Реєстру осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги. Інформація про переоформлену ліцензію такої платіжної установи та оператора поштового зв'язку залишається виключно в електронному реєстрі ліцензій на здійснення валютних операцій та осіб, яким видано ліцензії на здійснення валютних операцій, що ведеться Національним банком.”

У зв'язку з цим абзаци другий, третій уважати відповідно абзацами третім, четвертим;

пункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“Національний банк видає витяг про переоформлення ліцензії на торгівлю валютними цінностями на ліцензію на здійснення валютних операцій в частині торгівлі валютними цінностями в готівковій формі з електронного реєстру ліцензій на здійснення валютних операцій та осіб, яким видано ліцензії на здійснення валютних операцій, що ведеться Національним банком, оформлений за формою, затвердженою розпорядчим актом Національного банку та розміщеною на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку, протягом п’яти робочих днів із дати отримання письмового клопотання надавача фінансових послуг у довільній формі про надання такого витягу.”;

2) у додатку 3 до постанови:

абзац п’ятий пункту 5 викласти в такій редакції:

“Страховик (крім страховиків, які мають ліцензію на обов’язкове страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту та є членами ядерного страхового пулу) має право звузити таку ліцензію до ризику, що надає право страхування відповідальності перед третіми особами, іншої ніж відповідальність оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, з обмеженнями та особливостями, які надають підстави для застосування спрощеного підходу для розрахунку капіталу платоспроможності та мінімального капіталу в порядку, визначеному в пункті 5¹ додатка 3 до цієї постанови.”;

додаток після пункту 5 доповнити новим пунктом 5¹ такого змісту:

“5¹. Національний банк за наявності заяви на звуження ліцензії страховика на окремий ризик/окремі ризики за класом 13 до ризику, що надає право страхування відповідальності перед третіми особами, іншої ніж відповідальність оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, з обмеженнями та особливостями, які надають підстави для застосування спрощеного підходу для розрахунку капіталу платоспроможності та мінімального капіталу та щодо якого Національний банк не прийняв рішення про переоформлення ліцензій на здійснення страхової діяльності, має право звузити ліцензію такому страховику до такого ризику за класом 13 на підставі наявної в Національного банку інформації про те, що у страховика станом на дату переоформлення ліцензій страховику немає зобов’язань за договорами страхування відповідальності перед третіми особами, які містять:

1) розширений період подання вимог потерпілими третіми особами за страховими випадками, що були в період дії договору, зі строком такого періоду більше ніж один календарний рік після закінчення строку дії договору страхування;

2) визначення в договорі страхування ретроактивної дати та відповідно обов'язку страховика здійснити страхову виплату, якщо події, що призвели до настання страхового випадку, виникли в період після ретроактивної дати та до початку строку дії договору страхування.

Національний банк під час оцінки наявності зобов'язань страховика, зазначених в абзаці першому пункту 5¹ додатка 3 до цієї постанови, має право звернутися до страховика із запитом про надання додаткової інформації, документів та пояснень, необхідних для уточнення відомостей, поданих страховиком до Національного банку на підставі яких здійснюється аналіз про те є / немає у страховика зобов'язань за договорами страхування відповідальності перед третіми особами.

Страховик у разі одержання запиту Національного банку, зазначеного в абзаці четвертому пункту 5¹ додатка 3 до цієї постанови, зобов'язаний надати Національному банку запитувані інформацію, документи та пояснення протягом 10 робочих днів із дня направлення запиту.”.

2. Затвердити Зміни до:

1) Положення про порядок здійснення авторизації діяльності надавачів фінансових платіжних послуг та обмежених платіжних послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 07 жовтня 2022 року № 217 (зі змінами), що додаються;

2) Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2023 року № 199 (зі змінами), що додаються.

3. Унести до постанови Правління Національного банку України від 30 січня 2024 року № 12 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України” такі зміни:

1) пункт 3 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Фінансові компанії, які станом на 01 січня 2024 року мали виключно ліцензію на торгівлю валютними цінностями та які до 31 грудня 2023 року звернулися до Національного банку з метою отримання авторизації на здійснення діяльності з надання фінансових платіжних послуг з переказу коштів без відкриття рахунку та/або із здійснення еквайрингу платіжних інструментів без наміру отримати статус платіжної установи / установи електронних грошей та щодо яких Національний банк не прийняв рішення про видачу ліцензії та рішення про включення до Реєстру платіжної інфраструктури, протягом 10 робочих днів із дати надсилання їм Національним банком повідомлення про переоформлення ліцензії на торгівлю валютними цінностями на ліцензію на

здійснення валютних операцій в частині торгівлі валютними цінностями в готівковій формі зобов'язані подати до Національного банку заяву про видачу ліцензії на діяльність фінансової компанії за формою, затвердженою розпорядчим актом Національного банку, розміщеною на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку, та із зазначенням у такій заяві серед видів фінансових послуг, які заявник планує надавати, виключно виду фінансових платіжних послуг, які планує надавати фінансова компанія.”;

2) абзац перший пункту 4 після слів “фінансовою компанією” доповнити словами “заяви про видачу ліцензії на діяльність фінансової компанії або”;

3) у пункті 5:

абзац перший після слів та цифр “до 31 грудня 2023 року, та” доповнити словами “заяви про видачу ліцензії на діяльність фінансової компанії або”;

підпункти 1 і 2 викласти в такій редакції:

“1) про видачу ліцензії на діяльність фінансової компанії або про надання погодження зміни обсягу ліцензії (розширення) на діяльність фінансової компанії та включення до такої ліцензії фінансових платіжних послуг з переказу коштів без відкриття рахунку та/або із здійснення еквайрингу платіжних інструментів;

2) про відмову у видачі ліцензії на діяльність фінансової компанії або про відмову в погодженні зміни обсягу ліцензії (розширення) на діяльність фінансової компанії та включення до такої ліцензії фінансових платіжних послуг з переказу коштів без відкриття рахунку та/або із здійснення еквайрингу платіжних інструментів.”;

пункт доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«Рішення про відмову в видачі ліцензії на діяльність фінансової компанії приймається з підстав, визначених у частині сьомій статті 37 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”.

Рішення про відмову в погодженні зміни обсягу ліцензії (розширення) на діяльність фінансової компанії приймається за наявності підстав, визначених у частині сьомій статті 38 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”.»;

4) абзац перший, підпункт 1 пункту 6 викласти в такій редакції:

“6. Національний банк у разі прийняття рішення про видачу ліцензії на діяльність фінансової компанії або про надання погодження зміни обсягу ліцензії (розширення) на діяльність фінансової компанії вносить запис про фінансову компанію до:

1) Державного реєстру фінансових установ – щодо права надання відповідних фінансових послуг разом із правом надавати фінансові платіжні

послуги із здійснення еквайрингу платіжних інструментів та/або з переказу коштів без відкриття рахунку або щодо права надання виключно відповідних фінансових платіжних послуг із здійснення еквайрингу платіжних інструментів та/або з переказу коштів без відкриття рахунку;”;

5) пункт 7 викласти в такій редакції:

«7. Національний банк протягом трьох робочих днів після прийняття рішення про видачу ліцензії на діяльність фінансової компанії або про надання погодження зміни обсягу ліцензії (розширення) на діяльність фінансової компанії повідомляє про це фінансову компанію шляхом надсилання витягу з Державного реєстру фінансових установ (у формі електронного документа), оформленого за формою, затвердженою розпорядчим актом Національного банку та розміщеною на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку, або в паперовій формі.

Національний банк повідомляє заявника про прийняте рішення про відмову у видачі ліцензії на діяльність фінансової компанії у порядку, передбаченому в частині шостій статті 37 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”.

Національний банк повідомляє заявника про прийняте рішення про відмову в погодженні зміни обсягу ліцензії (розширення) на діяльність фінансової компанії та включення до такої ліцензії фінансових платіжних послуг з переказу коштів без відкриття рахунку та/або із здійснення еквайрингу платіжних інструментів у порядку, передбаченому в частині восьмій статті 38 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”.».

4. Національний банк України розглядає документи осіб, подані для здійснення процедур, визначених Положенням про порядок здійснення авторизації діяльності надавачів фінансових платіжних послуг та обмежених платіжних послуг, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 07 жовтня 2022 року № 217 (зі змінами), постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2023 року № 199 “Про затвердження Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг”, Положенням про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2023 року № 199 (зі змінами), та щодо яких не прийнято рішення, згідно з вимогами та в порядку, визначеному законодавством України, з урахуванням змін, унесених цією постановою.

5. Департаменту методології регулювання діяльності небанківських фінансових установ (Сергій Савчук) після офіційного опублікування довести до відома надавачів фінансових послуг інформацію про прийняття цієї постанови.

6. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 33

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
25 травня 2024 року № 61

Зміни до Положення про порядок здійснення авторизації діяльності надавачів фінансових платіжних послуг та обмежених платіжних послуг

1. У пункті 75 розділу V:

1) у підпунктах 1, 2, 4, 5 слова “на посадах керівників” замінити словами “на керівних посадах”;

2) у підпункті 7 цифри “1, 2”, “4, 5” замінити відповідно цифрами “1, 4”, “2, 5”.

2. У розділі XIV:

1) пункт 157 доповнити словами “, яка вплинула або могла вплинути на прийняття Національним банком рішення”;

2) підпункт 1 пункту 158 доповнити чотирма новими абзацами такого змісту:

“оригіналу довідки компетентного органу країни / країн постійного місця проживання та громадянства фізичної особи про те, що немає або є судимість (виданої не раніше, ніж за місяць до дати подання повного пакета документів);

оригіналу довідки уповноваженого органу про те є чи немає в особи, ділова репутація якої оцінюється, заборгованості зі сплати податків, зборів станом на будь-яку дату протягом двох тижнів, що передують даті одержання повного пакета документів;

оригінали кредитних звітів з кваліфікованих бюро кредитних історій щодо особи, ділова репутація якої оцінюється, станом на будь-яку дату протягом двох тижнів, що передують даті одержання повного пакета документів;

оригіналу повідомлення уповноваженого наглядового органу іноземної держави про здійснення нагляду за діяльністю іноземної платіжної установи / іноземної установи електронних грошей та відповідність іноземної платіжної установи / іноземної установи електронних грошей та власників істотної участі в такій установі вимогам до ділової репутації;”.

3. У пункті 187 розділу XVI:

1) підпункт 1 після слів “щодо незалежності,” доповнити словами “включаючи відмову на підставі результатів тестування та/або співбесіди та/або поданих документів, які свідчать про таку невідповідність,”;

2) пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“4) запрошення особи тричі на тестування, якщо вона без поважної причини тричі не з’явилась, – без проведення тестування.”.

4. У пункті 195 розділу XVII слова “/надавача обмежених платіжних послуг” виключити.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
25 травня 2024 року № 61

Зміни до
Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення
ними діяльності з надання фінансових послуг

1. У розділі II:

1) пункт 142 глави 11 викласти в такій редакції:

“142. Фінансова компанія додатково до діяльності з надання одного або кількох видів фінансових послуг, зазначених у частині першій статті 29 Закону про фінансові послуги, які фінансова компанія має право здійснювати на підставі відповідної ліцензії, а також дозволеної для фінансової компанії діяльності, що зазначена в частинах п’ятій – сьомій статті 29 Закону про фінансові послуги, має право здійснювати іншу господарську діяльність, крім таких видів діяльності:

1) діяльності у сфері матеріального виробництва і торгівлі;

2) види господарської діяльності у сфері послуг, які відповідно до законів України не мають права здійснювати фінансові установи, включаючи право здійснювати діяльність у сфері організації та проведення азартних ігор;

3) види господарської діяльності у сфері послуг, які відповідно до законів України не можуть поєднуватися (суміщатися) з наданням фінансових послуг, включених до ліцензії на діяльність фінансової компанії;

4) надання послуг, що є допоміжними до платіжних послуг відповідно до Закону про платіжні послуги;

5) здійснення діяльності у лотерейній сфері;

6) здійснення діяльності з організації та проведення спортивного покеру, кіберспорту.”;

2) пункт 214 глави 18 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Вимоги глави 18 розділу II цього Положення поширюються виключно на випадки, визначені в пункті 214 глави 18 розділу II цього Положення.”.

2. У розділі IV:

1) пункт 351 глави 25 доповнити словами “, яка вплинула або могла вплинути на прийняття Національним банком рішення”;

2) пункт 360 глави 26 доповнити словами “, яка вплинула або могла вплинути на прийняття Національним банком рішення”.

3. У розділі VII:

1) у главі 50:

абзац перший пункту 540 після слів “оператору поштового зв’язку” доповнити словами “та платіжним установам, установам електронних грошей”;
перше речення пункту 544 виключити;

2) у главі 52:

абзац другий пункту 565 доповнити словами “, крім випадку поєднання фінансовою компанією права на здійснення діяльності з надання фінансових платіжних послуг на підставі ліцензії на діяльність фінансової компанії з ліцензією на здійснення валютних операцій в частині торгівлі валютними цінностями”;

підпункт 4 пункту 589 після слів “небанківської фінансової установи” доповнити словами “, а якщо це визначено статутом кредитної спілки, – копію рішення наглядової ради”.

4. У розділі IX:

1) пункт 715 глави 62 викласти в такій редакції:

“715. Національний банк має право відмовити в погодженні:

1) керівника, ключової особи об’єднаної кредитної спілки, значимої кредитної спілки та страховика (кандидата на посаду):

якщо вони не відповідають вимогам щодо професійної придатності та/або ділової репутації, включаючи відмову на підставі результатів тестування та/або співбесіди та/або поданих документів, які свідчать про таку невідповідність;

без проведення тестування, якщо особа була на нього запрошена тричі та без поважної причини не з’явилася;

2) незалежного члена наглядової ради, незалежного невиконавчого директора страховика, об’єднаної кредитної спілки, значимої кредитної спілки (кандидата на посаду), якщо вони не відповідають вимогам щодо незалежності, включаючи відмову на підставі результатів співбесіди та/або поданих документів, які свідчать про таку невідповідність.”;

2) у главі 65:

заголовок глави після слів “ключової особи” доповнити словами “, відповідального працівника”;

пункт 731 після слів “керівника, ключової особи”, “цим Положенням” доповнити відповідно словами та цифрами “, відповідального працівника”, “або Положенням № 107”;

абзац перший пункту 732 після слів “керівника, ключової особи” доповнити словами “, відповідального працівника”;

пункти 733–735 після слів “керівником, ключовою особою” доповнити словами “, відповідальним працівником”;

пункти 736, 737 після слів “керівника, ключової особи” доповнити словами “, відповідального працівника”;

пункти 738, 739 викласти в такій редакції:

“738. Національний банк має право вимагати від надавача фінансових послуг звільнення / припинення повноважень керівника, ключової особи, відсторонення від роботи відповідального працівника надавача фінансових послуг або розірвання з ними відповідних договорів, а також обрання / призначення іншої особи на цю посаду в разі прийняття Національним банком рішення про невідповідність такого керівника, такої ключової особи, відповідального працівника надавача фінансових послуг вимогам щодо ділової репутації та/або професійної придатності, та/або якщо керівник, ключова особа, відповідальний працівник надавача фінансових послуг не забезпечують належного виконання своїх посадових обов’язків, що призвело до порушення надавачем фінансових послуг вимог законодавства України, виявленого під час здійснення нагляду за діяльністю на ринках небанківських фінансових послуг.

739. Надавач фінансових послуг зобов’язаний на вимогу Національного банку вжити заходів для припинення повноважень будь-якого керівника, ключової особи, відповідального працівника протягом п’яти робочих днів із дня отримання повідомлення Національного банку з відповідною вимогою, а також для обрання / призначення інших осіб на ці посади (крім відповідального працівника) протягом двох місяців із дня отримання повідомлення Національного банку з відповідною вимогою.

Надавач фінансових послуг призначає відповідального працівника у строки та порядку, визначені Положенням № 107.”.

5. У розділі X:

1) абзац перший пункту 743 глави 66 після слів “трьох робочих днів” доповнити словами та цифрами «(щодо інформації, передбаченої у частині третій статті 32 Закону України “Про кредитні спілки”, – протягом 10 робочих днів)»;

2) у пункті 759 глави 68 слово “лютого” замінити словом “липня”.

6. У главі 76 розділу XII:

абзац четвертий пункту 807 виключити;

абзац перший пункту 826 викласти в такій редакції:

“826. Національний банк не пізніше робочого дня, наступного за днем прийняття рішення про анулювання ліцензії на вид діяльності з надання фінансових послуг / про виключення окремого виду фінансових послуг з ліцензії на діяльність фінансової компанії, ломбарду, уносить до Реєстру / Реєстру платіжної інфраструктури зміни, які стосуються анулювання такої ліцензії, та виключає відомості про надавача фінансових послуг із Реєстру / Реєстру платіжної інфраструктури / відповідні зміни до Реєстру та/або Реєстру платіжної інфраструктури.”.